

NATURALIS SK
SK-BIO-002

Kalinčiakova 27, 831 04 Bratislava
e-mail: kontrola@naturalis.sk, certo@naturalis.sk; www.naturalis.sk

Správa o výkone kontroly a certifikácie v ekologickej poľnohospodárskej výrobe za rok 2024

Ján Kovarovič, Jarmila Drobná a kol.

Marec 2025

V roku 2024 bola hlavným predmetom činnosti inšpekčnej organizácie Naturalis SK, s.r.o. kontrolná činnosť a certifikácia v ekologickej poľnohospodárskej výrobe (EPV). Táto činnosť bola vykonávaná v súlade s akreditáciou vydanou Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS) na výkon kontroly a certifikácie a na základe oprávnenia vydaného Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym v Bratislave (ÚKSÚP) ako orgánom štátnej správy a príslušným orgánom v oblasti EPV.

1. Identifikácia organizácie

Názov: Naturalis SK, s.r.o.

Sídlo: Kalinčiakova 27
831 04 Bratislava

Právna forma: Spoločnosť s ručením obmedzeným

e-mail: kontrola@naturalis.sk, certo@naturalis.sk

web: www.naturalis.sk

Riaditeľ: Ing. Jaroslav Drobný

2. Organizačná štruktúra

2.1 Oddelenie kontroly

Zoznam zamestnancov na oddelení kontroly k 31.12.2024:

1. Ing. Jarmila Drobná, PhD. – vedúca oddelenia, inšpektorka
2. Ing. Peter Kulich – zástupca vedúcej oddelenia, inšpektor, inšpektor – operátor
3. Ing. Andrea Gergelyiová – zástupkyňa vedúcej oddelenia, inšpektorka, inšpektorka – operátorka
4. Ing. Vladimír Cabuk – inšpektor
5. Ing. Veronika Csölleová – inšpektorka, inšpektorka - operátorka
6. Ing. Jaroslav Drobný – inšpektor
7. Mgr. Michal Drobný – inšpektor – operátor
8. MVDr. Radoslav Kapa – inšpektor, inšpektor – operátor
9. Ing. Dávid Košč – inšpektor, inšpektor - operátor
10. Ing. Ján Kovarovič, PhD. – inšpektor
11. Ing. Diana Langerová – inšpektorka - operátorka
12. Ing. Ivana Štibravá – inšpektorka, inšpektorka – operátorka
13. Ing. Mária Zemaníková – manažérka kvality
14. Ing. Jana Gregušová – externá inšpektorka
15. Bc. Filip Hodulík – externý inšpektor
16. Ing. Ádám László – externý inšpektor
17. Ing. Josef Ludík – externý inšpektor
18. Ing. Michaela Kupcová – materská dovolenka

Kontrolnú činnosť u prevádzkovateľov vykonávali inšpektori na základe rôznych kombinácií (jeden inšpektor kontroloval viaceré činnosti): v roku 2024 rastlinnú výrobu

kontrolovalo 8 inšpektorov, živočíšnu výrobu 7 inšpektorov, chov včiel 1 inšpektor, zber voľne rastúcich rastlín a ich častí 5 inšpektori, výrobu húb 1 inšpektor, prípravu 5 inšpektori, výrobu spracovaných potravín 4 inšpektori, výrobu vína 3 inšpektori, výrobu osív a rastlinného množiteľského materiálu 4 inšpektori, výrobu spracovaných krmív 3 inšpektori, distribúciu / umiestňovanie produktov na trh vrátane skladovania 6 inšpektorov, dovoz 4 inšpektori a vývoz 4 inšpektori. V rámci odberu vzoriek v EPV, vykonával odber vzoriek 1 inšpektor.

2.2 Oddelenie certifikácie

Zoznam zamestnancov na oddelení certifikácie k 31.12.2024:

1. Ing. Jaroslav Drobný – vedúci oddelenia, certifikujúci, schvaľujúci
2. Ing. Mária Zemaníková – zástupkyňa vedúceho oddelenia, certifikujúca, schvaľujúca, hodnotiteľka, operátorka, manažérka kvality
3. Mgr. Michal Drobný – certifikujúci, schvaľujúci
4. Ing. Diana Langerová – hodnotiteľka, operátorka

2.3 Útvar riaditeľa

Zoznam zamestnancov útvaru riaditeľa k 31.12.2024:

1. Ing. Jaroslav Drobný – riaditeľ, vedúci oddelenia certifikácie
2. Mgr. Michal Drobný – zástupca riaditeľa, právnik, webmaster
3. Ing. Ján Kovarovič, PhD. – zástupca riaditeľa, zástupca manažéra kvality
4. Ing. Jarmila Drobná, PhD. – vedúca oddelenia kontroly, webmaster
5. Ing. Mária Zemaníková – zástupkyňa vedúceho oddelenia certifikácie, manažérka kvality
6. Ing. Peter Kulich – zástupca vedúcej oddelenia kontroly
7. Ing. Andrea Gergelyiová – zástupkyňa vedúcej oddelenia kontroly

V rámci oddelení sa niektoré činnosti prelínajú a interní zamestnanci pracujú zároveň na viacerých oddeleniach s presne vymedzenými úlohami. Ku dňu 31.12.2024 pracovalo v spoločnosti celkom 13 interných zamestnancov (z toho 2 na VPP), 4 externí zamestnanci a 1 na MD.

Zoznam zamestnancov a zmeny v pohybe zamestnancov Naturalis SK, s.r.o. sú uvedené v Tabuľke 1.

3. Činnosť

Spoločnosť Naturalis SK, s.r.o. vykonávala v roku 2024 kontrolnú činnosť a certifikáciu v ekologickej poľnohospodárskej výrobe u prevádzkovateľov registrovaných na ÚKSÚP-e na základe Oprávnenia na výkon vstupného preverenia, na výkon delegovaných určitých úradných kontrol v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v Slovenskej republike, ktoré bolo vydané ÚKSÚP-om dňa 11.02.2022 s platnosťou od 11.02.2022 do 18.12.2024.

V nadväznosti na nové Osvedčenie o akreditácii inšpekčného orgánu č. I-031 zo dňa 20.09.2024 vydal ÚKSÚP dňa 14.11.2024 aktualizované Oprávnenie na výkon delegovaných určitých úloh úradných kontrol a určitých úloh týkajúcich sa iných úradných činností v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v Slovenskej republike s platnosťou od 14.11.2024 do 07.07.2025.

IO Naturalis SK, s.r.o. vykonával určené činnosti v súlade s platnými právnym rámcom Európskej únie a Slovenskej republiky pre oblasť EPV a pre oblasť manažérstva.

3.1 Oddelenie kontroly

Oddelenie kontroly vykonávalo kontrolu v súlade s oprávnením príslušného orgánu, t. j. kontrolu výroby nespracovaných poľnohospodárskych produktov vrátane osiva a chovu hospodárskych zvierat a včiel z EPV a/alebo konverzie, výroby spracovaných poľnohospodárskych produktov EPV a/alebo konverzie, ďalej vykonávalo pri kontrolách prevádzkovateľov dohľad certifikovaných produktov.

Ďalej oddelenie kontroly spracovávalo výsledky kontrol a vykonávalo ďalšie administratívne práce súvisiace s výkonom inšpekcie. Po vyhodnotení výsledkov kontrol spracovávalo zistené nezhody a zistenia. Na základe posúdenia zaslaných dokumentov alebo v prípade iných zistení neuvedených v správe z kontroly ako nezhoda, vydávalo oznámenia o zistených nezhodách.

V súlade s výsledkami kontrol alebo na základe žiadostí prevádzkovateľov pripravovalo návrhy na zmenu doby konverzie (predĺženie, skrátenie).

Oddelenie kontroly ďalej vykonávalo priebežnú aktualizáciu zoznamu zmluvných prevádzkovateľov a ich činností, vykonaných kontrol a viedlo prehľady a štatistiky o vykonaných kontrolách a prevádzkovateľoch. V súlade s odborným oprávnením vypracovávalo mesačné hlásenia, polročné a ročné správy.

Súčasťou práce oddelenia kontroly bola komunikácia so zahraničnými inšpekčnými organizáciami a súčinnosť v rámci krížových kontrol a overovania dokumentácie, resp. riešenia prípadných porušení a nezrovnalostí zistených pri distribúcii so slovenskými prevádzkovateľmi.

3.2 Oddelenie certifikácie

Oddelenie certifikácie vykonávalo certifikáciu produktov kontrolovaných prevádzkovateľov v EPV v súlade s platnou legislatívou a interným postupom certifikácie a vykonávalo ďalšie administratívne práce súvisiace s výkonom certifikácie. V roku 2024 Naturalis SK, s.r.o. vydával aj certifikáty NAQS pre vývoz bioproduktov do Južnej Kórei.

Ďalej oddelenie certifikácie vykonávalo priebežnú aktualizáciu zoznamu vydaných a odobratých certifikátov, prerušených, zastavených a odmietnutých žiadostí o certifikáciu a v súlade s oprávnením zasielalo mesačné hlásenia ÚKSÚP-u.

Na základe požiadavky príslušného orgánu vypracovávalo štatistiky týkajúce sa informácií o certifikovaných oblastiach a množstvách certifikovaných produktov.

V súlade s akreditačnými kritériami oddelenie certifikácie vypracovalo pre SNAS Analýzu činnosti a plán certifikačného orgánu na základe informácií o vydaných a odobratých certifikátoch, prerušených, zastavených a odmietnutých certifikačných konaniach za predchádzajúci rok.

3.3 Útvar riaditeľa

Útvar riaditeľa po vyhodnotení výsledkov kontrol spracovával zistené nezhody a zistenia a na základe ich závažnosti vydával oznámenia o uložení opatrení a odstúpenia kontrolných zistení ÚKSÚP-u.

Ďalej sa zaoberal manažmentom zamestnancov, kvalitou práce, metodicky zabezpečoval priebeh a postup kontrol a proces certifikácie. V priebehu roka komunikoval s prevádzkovateľmi a príslušným orgánom pri riešení niektorých problémov, podnetov a sťažností na prevádzkovateľov a sporných prípadov. Zabezpečoval a aktualizoval informácie pre prevádzkovateľov EPV zverejnené na webovom sídle www.naturalis.sk. Zaoberal sa riešením personálnych a právnych otázok.

4. Akreditácia

Naturalis SK, s.r.o. je akreditovaný Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS) podľa požiadaviek ISO/IEC 17020: 2012 (Osvedčenie o akreditácii č. I-031 - Inšpekčný orgán Naturalis SK, s.r.o.). Na základe mimoriadneho posudzovania v januári 2022 bol Inšpekčný orgán Naturalis SK, s.r.o. akreditovaný dňa 28.01.2022 pre vykonávanie inšpekcie ekologickej poľnohospodárskej výroby s platnosťou do 18.12.2024. V nadväznosti na 5-ročný akreditačný cyklus po úspešnej reakreditácii vydal SNAS dňa 20.09.2024 nové osvedčenie s platnosťou od 19.12.2024 do 19.12.2029.

Zároveň je Naturalis SK, s.r.o. akreditovaný podľa požiadaviek ISO/IEC 17065: 2012 (Osvedčenie o akreditácii č. P-022 - Certifikačný orgán Naturalis SK, s.r.o.). Na základe mimoriadneho posudzovania v januári 2022 bol Certifikačný orgán Naturalis SK, s.r.o. akreditovaný vykonávať certifikáciu produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby v rozsahu akreditovaných činností s platnosťou od 28.01.2022 do 07.07.2025.

Akreditáciou spoločnosti a na základe ďalších splnených podmienok vyplývajúcich zo zákona č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe v zn. n. p. boli splnené požiadavky európskej a národnej legislatívy pre výkon kontroly a certifikácie v EPV.

5. Výsledky činnosti

5.1 Počet evidovaných prevádzkovateľov

Prevádzkovateľom ekologickej poľnohospodárskej výroby, ktorí nemali uzatvorenú zmluvu o kontrole a certifikácii v predchádzajúcich rokoch na dobu neurčitú, boli na konci roka 2023 zaslané výzvy k uzavretiu zmluvy. Formou návratky sa prihlásili ku kontrole pre rok 2024, pričom sa mohli rozhodnúť podpísať zmluvu na dobu neurčitú, resp. na dobu určitú do 31.12.2024. Na základe prijatej návratky im bola zaslaná zmluva o kontrole a certifikácii na podpis. Po vrátení podpísanej zmluvy do kancelárie IO boli prevádzkovatelia zaradení do zoznamu kontrolovaných prevádzkovateľov.

Novým žiadateľom a záujemcom o podpísanie zmluvy v priebehu roka boli vytvorené obdobné podmienky podľa termínu, kedy sa ku kontrole prihlásili. Tí prevádzkovatelia, ktorí mali uzatvorenú zmluvu na dobu neurčitú v predchádzajúcom období, boli automaticky zaradení do kontrolnej činnosti pre rok 2024.

Z roku 2023 prešlo do roku 2024 celkove 831 registrovaných prevádzkovateľov s uzatvorenou platnou zmluvou o kontrole a certifikácii, ktoré boli podpísané na dobu neurčitú. V roku 2024 bolo podpísaných 53 zmlúv, avšak nie všetci prevádzkovatelia boli registrovaní v rámci kontrolného ústavu k 31.12.2024.

V roku 2024 bolo zrušených 39 zmlúv (tabuľka 7) z dôvodu vyradenia prevádzkovateľov z registra. Ku koncu roka 2024 bolo platných 840 zmlúv s prevádzkovateľmi registrovanými v rámci ekologickej poľnohospodárskej výroby.

5.2 Kontrolná činnosť a spracovanie výsledkov kontrol

Na začiatku roka 2024 boli jednotlivým prevádzkovateľom zaslané tlačivá prihlášky ku kontrole na rok 2024, ktoré vrátili vyplnené do kancelárie organizácie. Prijaté prihlášky boli po spracovaní v kancelárii IO zaraďované do kontrolných spisov prevádzkovateľov.

Kontroly v roku 2024 prebiehali podľa plánu a rozdelenia kontrol. Vstupné kontroly, fyzické inšpekcie na mieste, cielené a dodatočné kontroly sa vykonávali priebežne počas celého roka, pričom u výrobcov spracovaných potravín, spracovaných krmív a osív sa fyzické inšpekcie na mieste uskutočňovali podľa termínu nahlásenia výroby. Plán kontrol bol aktuálne oznamovaný na ÚKSÚP každý týždeň, zostavoval ho riaditeľ spoločnosti v spolupráci s vedúcim oddelenia kontroly. Plán kontrol zohľadňoval aj trojročnú rotáciu inšpektorov u jedného prevádzkovateľa a regionálne zoskupenie prevádzkovateľov.

Inšpektori počas kontrol postupovali podľa platnej legislatívy a interných postupov kontroly. Pri kontrole inšpektori skontrolovali opätovne prihlášku ku kontrole na rok 2024 a zapísali vzniknuté zmeny. Vykonali kontrolu evidencie, porastov, chovov, resp. spracovateľskej linky, linky na výrobu osív alebo krmív, skladov a ďalších objektov podľa charakteru kontrolovanej prevádzky a danej situácie. Na záver inšpektori vyplnili správu z kontroly, ktorú zástupca kontrolovanej prevádzky potvrdil svojím podpisom. Správy z kontrol zasielali inšpektori do kancelárie Naturalis SK, s.r.o.

Po prijatí inšpekčných správ od inšpektorov boli správy z kontrol na oddelení kontroly prekontrolované, spracované, doplnené na základe vyžiadaných chýbajúcich údajov a vybrané informácie (údaje o výmerách, plodinách, zvieratách, termín kontroly, a pod.) boli spracované v databáze a archivované. V prípade nezhôd zistených pri kontrolách alebo následne pri spracovaní správ a ďalších doplňujúcich materiálov od prevádzkovateľov, boli správy postúpené na riešenie vedúcemu oddelenia kontroly. Za zistené nezhody boli uložené opatrenia, v prípade zásadných nezhôd boli odstúpené na útvár riaditeľa a postúpené na riešenie na ÚKSÚP. Správy z kontrol slúžili aj certifikačnému oddeleniu ako podkladový materiál pri vydávaní certifikátov.

Na základe spracovaných správ z výkonu kontroly boli vypracované mesačné hlásenia, ktoré boli odovzdávané pravidelne na ÚKSÚP.

Prevádzkovatelia kontrolovaní v roku 2024

V roku 2024 bolo vykonaných celkom 2023 úradných kontrol. Realizovalo sa 1604 fyzických inšpekcií na mieste, z toho 637 kontrol v rastlinnej výrobe, v živočíšnej výrobe 514 kontrol, 1 kontrola výroby húb, 9 kontrol chovu včiel, 6 kontrol zberu voľne rastúcich rastlín a ich častí, 93 kontrol výroby spracovaných potravín, 8 kontrol výroby vína, 18 kontrol prevádzok na výrobu osív a rastlinného množiteľského materiálu, 3 kontroly výroby spracovaných krmív, 188 kontrol distribúcie/umiestnenia produktov EPV na trh, 16 kontrol skladovania produktov z EPV, 30 kontrol dovozu, 23 kontrol vývozu a 58 kontrol prípravy (Tab. 3). Všetky fyzické inšpekcie na mieste v roku 2024 boli vopred ohlásené.

Dodatočné kontroly v počte 297 boli vykonané na základe analýzy rizika nedodržania požiadaviek opísaných v nariadení (EÚ) 2018/848.

Cielených kontrol bolo vykonaných 59 a boli zamerané na kontrolu plnenia podmienok na skrátenie doby konverzie, pre potreby certifikácie, na overenie niektorých skutočností, resp. údajov nahlasovaných zahraničnými inšpekčnými organizáciami. Dodatočné a cielené kontroly (Tab. 4 - 5) sa vykonávali ohlásene a neohlásene. Ohlásených kontrol bolo 59 a neohlásených 297. Vstupné kontroly sa uskutočnili u 54 prevádzkovateľov (Tab. 6).

V roku 2024 neboli vykonané všetky kontroly u registrovaných prevádzkovateľov. U 3 prevádzkovateľov sa kontroly nevykonali z dôvodu registrácie prevádzkovateľa resp. registrácie činnosti po 30.11.2024 (Tab. 2). Tieto kontroly boli po dohode s príslušným orgánom a prevádzkovateľmi presunuté na rok 2025.

Odbery vzoriek

V roku 2024 bolo celkovo odobratých 46 vzoriek u 44 prevádzkovateľov, dva odbery boli cieľené v súvislosti so zistením vykonanou kontrolou u zmluvného prevádzkovateľa a štyridsaťštyri odberov bolo realizovaných na základe analýzy rizika (Tab. 8). Počet odobratých vzoriek zodpovedal požiadavke článku 7 písm. c) vykonávacieho nariadenia komisie (EÚ) 2021/279, ktoré hovorí, že každý rok podlieha odberu vzoriek v súlade s článkom 14 písm. h) nariadenia (EÚ) 2017/625 minimálne 5 % počtu prevádzkovateľov, s výnimkou prevádzkovateľov oslobodených podľa článku 34 ods. 2 a článku 35 ods. 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848.

Vo vzorkách boli zisťované rezíduá pesticídov. Všetky analýzy boli vykonané v určenom úradnom laboratóriu pre ekologickú poľnohospodársku výrobu: ŠVPÚ Bratislava. V troch vzorkách bol zistený obsah nepovolených látok, ktoré poukázali na porušenie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848:

- BIO Pšeničná celozrnná hladká múka (Chlormequát chlorid 0,12 mg/kg),
- Raž ozimná z EPV (Glyphosate 0,015 mg/kg),
- Pšenica z EPV (Chlorpyrifos 0,039 mg/kg).

Výsledky kontrol

Kontrolami u prevádzkovateľov, doriešením v kancelárii IO alebo po kontrole dodatočne zaslanej príslušnej dokumentácie boli u niektorých prevádzkovateľov zistené viaceré porušenia a nezrovnalosti, resp. nezhody s platnou legislatívou a pravidlami uplatňovanými v ekologickej poľnohospodárskej výrobe. Jednalo sa hlavne o nasledovné nezhody:

Nezhody administratívneho charakteru, zistené počas kontrol alebo z kancelárie IO:

- nereagovanie na výzvy z kancelárie IO
- neplnenie uložených opatrení
- nepredloženie potrebnej dokumentácie a evidencie na účely kontroly
- nedostatočne vedené záznamy, nedostatočná evidencia

Rastlinná výroba:

- nedostatočne vedená evidencia
- nedostatočné overenie sprievodnej dokumentácie pri prijíme vstupov do EPV
- použitie neekologického rastlinného materiálu bez vopred udeleného povolenia príslušného orgánu
- predaj produktov s odkazmi na EPV bez platného certifikátu
- použitie hnojiva bez vopred udeleného povolenia príslušného orgánu
- nesúlad registrovaných údajov so skutkovým stavom
- nenahlásenie zmeny registrovaných údajov do 30 dní kontrolnému ústavu
- nenahlásenie využitia výnimky na použitie zmesi pre opeľovače kontrolnému ústavu
- nenahlásenie vstupnej kontroly, resp. zmeny opisu výrobnéj jednotky inšpekčnej organizácii

- výsev resp. výsadba neekologického sadiva/osiva bez vopred udelenej výnimky resp. nad rozsah udelenej výnimky
- použitie ekologického produktu iného prevádzkovateľa ako osiva
- predaj produkcie rastlinnej výroby z roku 2024 s označením BIO bez vopred vydaného certifikátu
- nenahlásenie využitia všeobecnej výnimky príslušnému orgánu
- paralelné pestovanie v ekologickej a neekologickej jednotke
- nevhodný oševný postup
- nezabezpečené fyzické a evidenčné oddelenie produkcie krmív podľa jednotlivých štatútov
- pozitívny nález v EPV nepovolenej látky (Chlorpyrifos 0,039 mg/kg) vo vzorke pšenice z EPV odobratej v sklade prevádzkovateľa
- pozitívny nález v EPV nepovolenej látky (Glyphosate 0,015 mg/kg) vo vzorke raž ozimná z EPV odobratej v sklade prevádzkovateľa

Živočíšna výroba:

- nepredložená a nedostatočne vedená evidencia a záznamy o živočíšnej výrobe
- nepredloženie kompletnej účtovnej evidencie (pokladničné doklady) potrebnej pre účely kontroly
- kŕmenie ekologických zvierat neekologickým krmivom
- nenahlásenie zmeny registrovaných údajov do 30 dní kontrolnému ústavu
- nenahlásenie zmeny vstupnej kontroly resp. zmeny opisu výrobnjej jednotky inšpekčnej organizácii
- nezabezpečená identifikácia (označenie) všetkých zvierat
- nepovolené zásahy na zvieratách bez vopred udeleného povolenia príslušného orgánu
- nákup neekologických zvierat mimo platnosti udeleného povolenia príslušného orgánu
- skladovanie neekologických produktov, resp. vstupov (neekologické krmivo) v ekologickej prevádzke
- chýbajúce označenie BIO/EKO/ORGANIC na prijatej faktúre od dodávateľa, resp. nedostatočné overenie sprievodnej dokumentácie
- pasenie neekologických zvierat iného prevádzkovateľa s ekologickými zvieratami prevádzkovateľa na ekologických pasienkoch
- dočasné umiestnenie ekologických zvierat spolu s neekologickými zvieratami v časti neekologickej výrobnjej jednotky iného prevádzkovateľa
- nákup a použitie doplnkového krmiva po ukončení platnosti certifikátu
- neoverenie certifikátu dodávateľa pri príjme bioproduktov
- nákup ekologických zvierat mimo platnosti certifikátu

Výroba spracovaných krmív, výroba spracovaných potravín, výroba vína, výroba osív a skladovanie:

- nepredloženie vhodných a aktualizovaných príslušných praktických opatrení, preventívnych opatrení a opatrení predbežnej opatrnosti
- nedostatočne vedená evidencia zásob pomocných látok pri výrobe vína
- nedodržiavanie opatrení predbežnej opatrnosti
- vykonávanie činnosti mimo platnosti certifikátu na danú činnosť
- nenahlásenie zmeny opisu výrobnjej jednotky inšpekčnej organizácii
- použitie v EPV nepovolenej prípravky na čistenie skladovacích priestorov
- predaj BIO produktu bez platného certifikátu
- nedostatočné overenie sprievodnej dokumentácie pri príjme bioproduktov

- neoverenie certifikátu dodávateľa pri prijíme bioproduktov

Príprava, distribúcia/umiestnenie na trh :

- nepredloženie vhodných a aktualizovaných príslušných, praktických opatrení, preventívnych opatrení a opatrení predbežnej opatrnosti
- nepredloženie skladovej evidencie za r. 2023 a účtovnej evidencie za r. 2024 pre účely kontroly EPV
- nevedenie skladovej evidencie
- používanie pojmov odkazujúcich na ekologický spôsob výroby (kód IO a č. bio certifikátu) na faktúrach s neekologickými produktami
- nenahlásenie ekologickej výroby v zmiešanej prevádzke inšpekčnej organizácii
- predaj bioproduktov bez platného certifikátu
- vykonávanie činnosti bez/mimo platného certifikátu na danú činnosť
- neoverenie certifikátu dodávateľa pri prijíme bioproduktov
- pozitívny nález v EPV nepovolenej látky vo vzorke
- použitie v EPV nepovoleného prípravku na čistenie skladovacích priestorov
- nepredložený úplný opis výrobných jednotiek vrátane vyplnených tlačív Vstupnej kontroly
- nepredloženie vhodných a aktualizovaných príslušných praktických opatrení, preventívnych opatrení a opatrení predbežnej opatrnosti
- chýbajúce označenie bio na faktúrach vystavených odberateľovi, resp. nedostatočné označenie ekologických produktov na faktúrach
- nedostatočná identifikácia distribuovaných bioproduktov na prepravných dokumentoch, nedostatočná identifikácia bioproduktov v sklade zmiešanej prevádzky
- nenahlásenie zmeny registrovaných údajov do 30 dní kontrolnému ústavu (zmena miesta vykonávanej činnosti)
- neoverenie správnosti označenia a uvádzania povinných údajov v súlade s legislatívou o EPV na obale bioproduktu pri prijíme tovaru
- nevedené záznamy skladovej evidencie (stav zásob, nákup a predaj produktov EPV)

V prípade, že boli počas kontrol, v kancelárii IO pri spracovaní správ alebo kontrolou doposlanej dokumentácie ku kontrole zistené nezhody, boli prevádzkovateľom uložené opatrenia. Ak boli zistené porušenia závažné, alebo kritické boli tieto prípady odstúpené na riešenie príslušnému orgánu. Celkovo bolo uložených 243 opatrení na odstránenie zistených nezhôd (Tab. 9), dve opatrenia boli zrušené. V 45 prípadoch boli zistenia odstúpené na riešenie príslušnému orgánu (Tab. 10). Pri klasifikácii zistení a udeľovaní opatrení a odstúpení sa postupovalo v súlade s metodickým pokynom príslušného orgánu *MP 01 2023 Katalóg opatrení pre prípady nedodržania súladu v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v Slovenskej republike*.

V súlade s MP ÚKSÚP 01/2023 „Katalóg opatrení pre prípady nedodržania súladu v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v Slovenskej republike“ bola uplatnená sankčná konverzia za závažné/ kritické nedodržanie súladu u štyroch prevádzkovateľov v živočíšnej výrobe (nepovolené kŕmenie, kŕmenie kontaminovaným krmivom). Jednotliví prevádzkovatelia a dôvody predĺženia konverzie sú uvedené v tabuľke 11.

Na základe žiadosti a splnením požadovaných podmienok bolo v rastlinnej výrobe vydaných 43 návrhov na skrátenie obdobia konverzie (Tab. 11).

5.3 Certifikačná činnosť

V roku 2024 bolo podaných 601 žiadostí o certifikáciu. Spoločnosť Naturalis SK, s.r.o. vydala v roku 2024 spolu 672 certifikátov na základe žiadostí prevádzkovateľov (z toho 6 zúžených certifikátov), v ktorých bolo certifikovaných 4492 produktov (z toho 1770 produktov rastlinnej výroby, 65 produktov voľného zberu, 364 produktov živočíšnej výroby, 1164 produktov výroby potravín, 40 produktov krmív, 44 produktov osív, 239 produktov z distribúcie a umiestnenia na trh, 38 produktov dovozu z tretích krajín, 40 produktov vývozu, 19 produktov zo skladovania, 91 produktov z prípravy, 492 produktov z prebaľovania a 126 produktov z výroby vína). Vydaný bol aj 1 certifikát NAQS pre vývoz produktov do Južnej Kórei.

Celkovo bolo prerušených 328 procesov certifikácie (z toho 49 bolo opakovane prerušených) najmä z dôvodu chýbajúcich podkladov k certifikácii, chýbajúcej či neukončenej kontroly a pod.

Odmietnutých bolo 18 žiadostí z dôvodu necertifikovateľného štatútu produktu, nesplnené dôvody prerušenia konania o certifikácii v stanovenom termíne, neregistrovaná a nekontrolovaná činnosť, plodina nie je evidovaná v prihláške na rok 2024 a nie je kontrolovaná, alebo už bola v roku 2024 certifikovaná, zistenie certifikačného orgánu - v produkte je zistené prekročenie maximálneho povoleného obsahu oxidu siričitého, zmiešanie ekologickej, konverznej a neekologickej produkcie sena.

Zastavených bolo 5 certifikačných konaní na základe vlastnej žiadosti prevádzkovateľa. Odobratých bolo celkovo 37 certifikátov, väčšinou z dôvodu zrušenia registrácie prevádzkovateľa v ekologickej poľnohospodárskej výrobe a odstúpenia od zmluvy o kontrole a certifikácii, alebo z dôvodu zrušenia registrovanej činnosti, stanovenie sankčnej konverzie. Všetky údaje sú podrobne uvedené v tabuľkách č. 12 až 18.

Dohľady certifikovaných výrobkov boli vykonávané v rámci inšpekčného orgánu pri kontrolách.

5.4 Medzinárodná spolupráca

V priebehu roka 2024 inšpekčná organizácia aktívne spolupracovala napríklad so zahraničnými inšpekčnými a certifikačnými organizáciami AB CERT (Česká republika), KEZ o.p.s. (Česká republika), GfRS Gesellschaft für Ressourcenschutz mbH (Nemecko), Bioland e.V. (Nemecko), Ecocert Deutschland GmbH (Nemecko), SGS Austria Controll-Co. Ges.m.b.H. (Rakúsko), Ecocert Sertifikasyon Ltd. Şti. (Turecko), Skal Biocontrole (Holandsko), Bio Cert Traditional (Rumunsko). Išlo prevažne o overenie údajov a certifikátov v rámci obchodovania s produktami z EPV, krížové kontroly alebo hlásenia zistených porušení a nezrovnalostí (rezíduá pesticídov).

Naturalis SK, s.r.o. je naďalej členom organizácie EOCC, ktorej cieľom je zvýšiť spoľahlivosť kontroly a certifikácie, identifikovať a podporovať harmonizáciu implementácie európskej ekologickej legislatívy. V roku 2024 sa zástupcovia Naturalis SK, s.r.o. vzdialeným prístupom zúčastňovali meetingov ohľadom rôznych problematík ekologickej poľnohospodárskej výroby, ktoré zastrešovala organizácia EOCC.

5.5 Školenia

Dňa 05.04.2024 sa konalo odborné školenie pracovníkov pre EPV, ktorého sa zúčastnilo 16 pracovníkov. Ďalšie preškolenie 9 pracovníkov oddelenia kontroly sa konalo 24.04.2024.

Ďalej pracovníci Naturalis SK, s.r.o. absolvovali v priebehu roka 2024 nasledovné odborné kurzy, školenia a semináre prezenčnou alebo online formou:

- dňa 20.06.2024 Seminár pre inšpekčné orgány podľa normy ISO IEC 17020: 2012 - Ing. Jarmila Drobná, PhD., Ing. Andrea Gergelyiová, Ing. Ján Kovarovič, PhD.
- na Seminári pre certifikačné orgány certifikujúce produkty (ISO/IEC 17065: 2012) sa dňa 19.09.2024 zúčastnili Ing. Andrea Gergelyiová, Ing. Ján Kovarovič, PhD., Ing. Diana Langerová a Ing. Mária Zemaníková
- Ing. Veronika Csölleová absolvovala v dňoch 15. – 16.10.2024 odborný kurz Výklad normy STN EN ISO/IEC 17020- 2012 a normy STN EN ISO 19011: 2019
- odborný kurz Zmeny v správe registratúry a archívu 2024 - 2025 po novelách právnych predpisov absolvovali Ing. Mária Zemaníková dňa 26.09.2024 a Ing. Ján Kovarovič, PhD. dňa 22.11.2024

Bratislava, 24.03.2025

Zoznam príloh

Kontrola:

- Tabuľka 1. Zoznam zamestnancov v roku 2024
- Tabuľka 2. Nekontrolovaní registrovaní prevádzkovatelia a registrované činnosti v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v roku 2024
- Tabuľka 3. Zoznam prevádzkovateľov – fyzické inšpekcie na mieste v roku 2024
- Tabuľka 4. Zoznam prevádzkovateľov - dodatočné kontroly v roku 2024
- Tabuľka 5. Zoznam prevádzkovateľov – cielené kontroly v roku 2024
- Tabuľka 6. Zoznam prevádzkovateľov – vstupné kontroly v roku 2024
- Tabuľka 7. Zrušené zmluvy - prevádzkovatelia vyradení z registra v roku 2024
- Tabuľka 8. Odber vzoriek v roku 2024
- Tabuľka 9. Zoznam opatrení na odstránenie zistených nezhôd v roku 2024
- Tabuľka 10. Zoznam odstúpení ÚKSÚP-u v roku 2024
- Tabuľka 11. Návrhy na zmenu konverzie v roku 2024

Certifikácia:

- Tabuľka 12. Zoznam vydaných certifikátov
- Tabuľka 13. Prerušenie certifikačného konania
- Tabuľka 14. Odmietnutie certifikačného konania
- Tabuľka 15. Zastavenie certifikačného konania
- Tabuľka 16. Odoberané certifikáty
- Tabuľka 17. NAQS certifikáty
- Tabuľka 18. Odoberané NAQS certifikáty

Prílohy správy boli na ÚKSÚP zaslané v elektronickej forme e-mailom dňa 24.03.2025